

— TYÖNANTAJAKUVA 2014 – FINANSSIALA KIINNOSTAA ETENIJÖITÄ

FK | Finanssialan Keskusliitto
FC | Finansbranschens Centralförbund
FFI | Federation of Finnish Financial Services

1 Sisällysluettelo

2 Tutkimuksen tausta	2
3 Hyvä palkkaus ja työilmapiiri vaikuttavat työpaikan valintaan.	3
3.1 Motivaatioprofiilit – Kaikki alat	5
4 Finanssiala houkutteleva työpaikka korkeakouluopiskelijoille	7
4.1 Keskusteleuva ilmapiiri ja yhteinen päätöksenteko tärkeää	9
4.2 Hyvä esimiestyö kytköksissä työssä jaksamiseen	10
5 Työn merkityksellisyys tärkeäksi valintaperusteeksi	13

TYÖNANTAJAKUVA 2014 – FINANSSIALA KIINNOSTAA ETENIJÖITÄ

2 Tutkimuksen tausta

T-Media toteutti alkuvuodesta 2014 vuosittaisen tutkimuksen työelämän trendeistä ja ilmiöistä. Tutkimuksen tavoitteena on auttaa työnantajia oman työnantajakuvaan mittaamisessa ja kehittämisessä sekä nostaa esille tuoreimmat työelämätrendit.

Finanssialan Keskusliitto tilasi erikoisraportin tutkimuksesta, jossa selvitetään sekä alan työntekijöiden että alasta erityisesti kiinnostuneiden erityispiirteitä. Finanssialasta kiinnostuneet on jaoteltu pankki- ja rahoitusalaan kiinnostuneisiin sekä vakuutusalaan kiinnostuneisiin.

Tutkittavana oli 106 työnantajaa ja 34 toimialaa. Finanssialan yrityksiä oli mukana 11. Vastaaaja tutkimuksessa oli yhteensä 17 606. Vastajat jaetaan neljään eri kohderyhmään:

- Ammattiin opiskelevat (N=1380)
- Korkeakouluopiskelijat (N=4403)
- Korkeakoulutetut työssä olevat (N=8266)
- Työssä olevat ammattiosaajat (N=3137)

Tutkimusaineisto kerättiin sähköisellä lomakekyselyllä 17.1. – 31.3.2014. Tutkimuksen otos on kerätty yhteistyössä oppilaitosten, ylioppilaskuntien ja ammattiliittojen kanssa. Myös T-Median omasta tutkimusrekisteristä on poimittu otos.

Tutkimuksessa selvitettiin tärkeimmät tekijät, jotka vaikuttavat henkilöstön viihtymiseen töissä. Kysymykset käsittelivät muun muassa työilmapiiriä, esimiestyötä, motivaatiota ja työnvalintaperusteita. Osassa kysymyksistä vastaajat valitsivat kolme itselleen tärkeintä kriteeriä eri vaihtoehtojen joukosta. Toisissa vastaajat arvioivat väittämiä yksitellen ja muun muassa vastasivat olivatko he väittämien kanssa samaa vai eri mieltä. Vastajilla oli myös mahdollisuus antaa avoimia kommentteja.

3 Hyvä palkkaus ja työilmapiiri vaikuttavat työpaikan valintaan.

Työpaikan ja toimialan valintaan vaikuttavat useat tekijät. Vastaajia pyydettiin valitsemaan 26 vaihtoehdon joukosta kolme tekijää, joita he pitävät tärkeimpinä työpaikan valinnassa.

Yleisimmät valintakriteerit:

1. Hyvä palkkaus
2. Työilmapiiri
3. Työn merkityksellisyys
4. Varmuus työn jatkuvuudesta

Hyvä palkkaus ja työilmapiiri nousivat kärkeen lähes jokaisella alalla ja jokaisessa vastaajaryhmässä. Näiden perusteiden lisäksi erityisesti korkeakoulutetut arvostivat työn merkityksellisyyttä. Ammattiin kouluttautuneiden kesken puolestaan varmuus työn jatkuvuudesta oli kolmen useimmin valitun kriteerin joukossa.

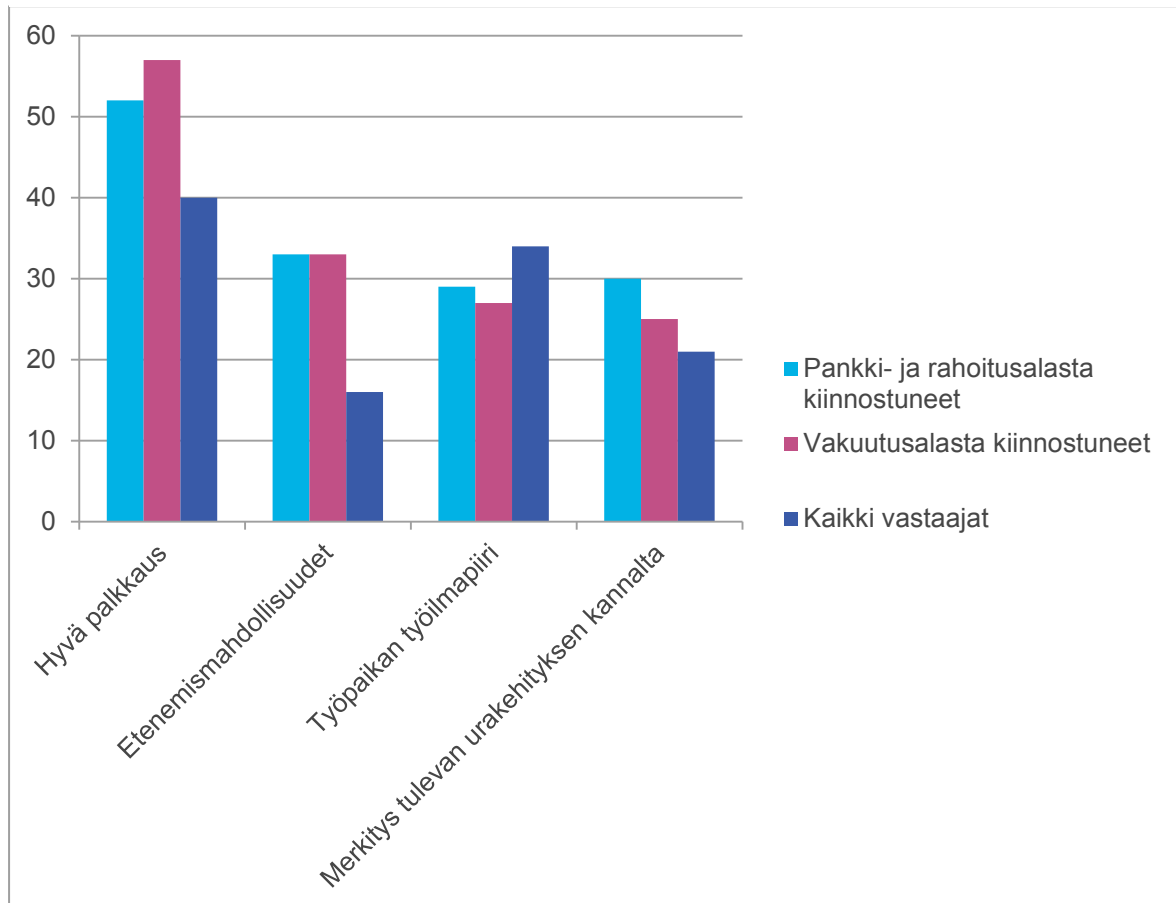
Myös eri ikäryhmien kesken oli jonkin verran vaihtelua. Erityisesti nuorempien keskuudessa raha ja taloudelliset edut koettiin keskimääräistä tärkeämmiksi. Vanhemmat vastaajat puolestaan painottivat työn merkityksellisyyttä. Työn merkityksellisyydellä tarkoitetaan tässä yhteydessä muun muassa sitä, että voi työssään toteuttaa itseään.

Pankki- ja rahoitusala erityisesti kiinnostuneet painottivat hyvää palkkausta ja urakehitysmahdollisuuksia työnvalintaperusteina. He kuitenkin pitivät työilmapiiriä ja työtehtävien merkityksellisyyttä vähemmän tärkeänä kuin muissa vastaajaryhmissä.

Myös vakuutusala kiinnostuneet pitivät palkkaa ja etenemismahdollisuuksia tärkeimpinä kriteereinä. Lisäksi he pitivät työpaikan ilmapiiriä tärkeämpänä kuin pankki- ja rahoitusala kiinnostuneet, jotka arvostivat työpaikan merkitystä urakehityksen kannalta.

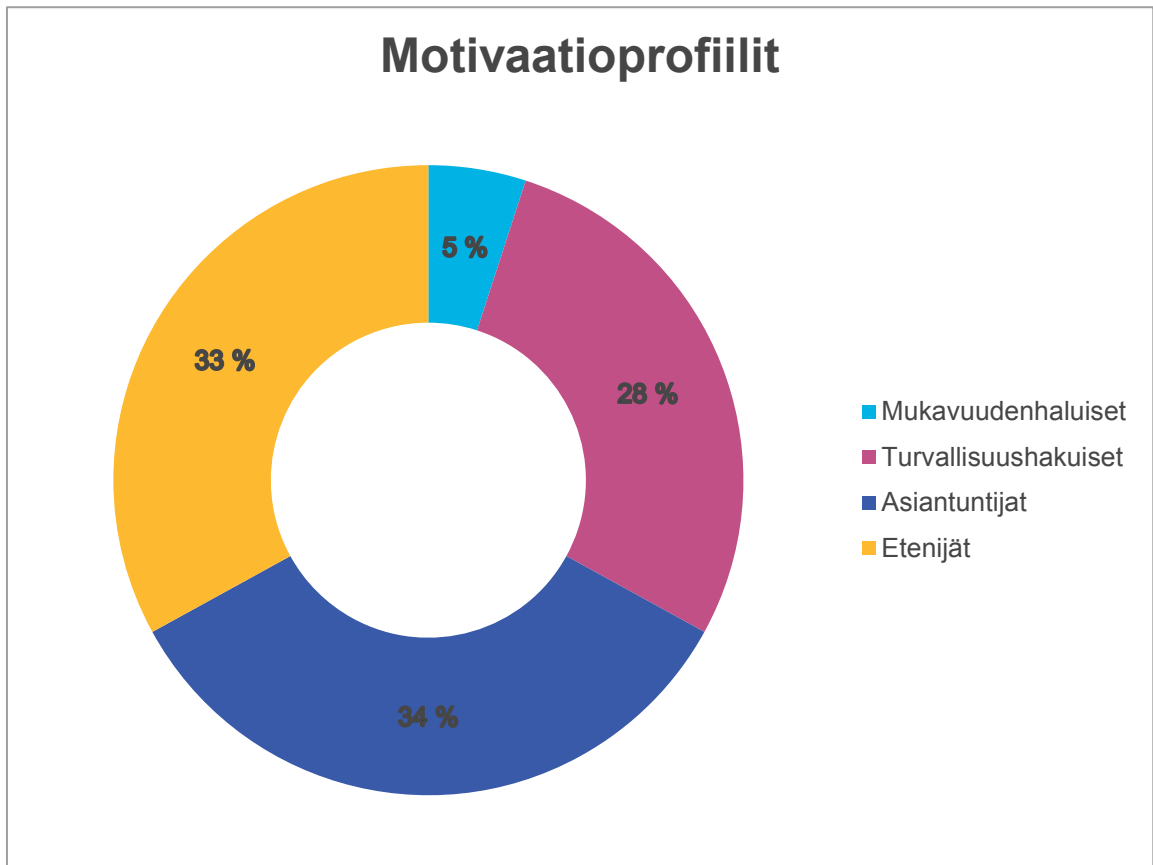
Työpaikan valintakriteerit

3.1 Motivaatioprofiilit – Kaikki alat

Opiskelutaustan lisäksi vastanneiden kesken löytyy suuria eroja erityisesti motivaation ja arvojen osalta. Vastaajat on jaettu neljään eri ryhmään sen perusteella, mitkä työhön liittyvät arvot korostuvat suhteessa muihin vastaajiin. Vastaajat on jaettu turvallisuushakuisiin, asiantuntijoihin, etenijöihin ja mukavuudenhaluisiin.

- **Turvallisuushakuiset (28%):** Haluavat tehdä merkityksellistä työtä, mutta arvostavat enemmän työsuhteen jatkuvuutta, kuin palkkaa tai etenemismahdollisuuksia. Turvallisuushakuiset arvostavat keskustelemaa ilmapiiriä sekä selkeää työnkuvaa ja vähäistä stressitasoa.
- **Asiantuntijat (34%):** Kokevat, että työllä on suuri merkitys elämässä. Työllä täytyy olla tarkoitus ja työpaikan arvojen on oltava kohdallaan. Asiantuntijat viihtyvät työympäristössä, jossa on matala hierarkia ja keskusteleva ilmapiiri. Asiantuntijat kyseenalaistavat asioita ja haluavat vaikuttaa paitsi oman työnsä sisältöön myös laajemmin yhteiskunnassa.

- **Etenijät (33%):** Korkea asema ja status kiinnostavat ennen kaikkea. Raha ja taloudelliset edut ovat heille tärkeämpiä kuin työn merkityksellisyys tai työpaikan ilmapiiri. Etenijät työskentelevät mielellään yksikseen eivätkä kaihdakaan työn aiheuttamaa stressiä.
- **Mukavuudenhaluiset (5%):** Kokevat, että työllä ei ole suurta merkitystä elämässä. He tekevät mielellään selkeää työtä, jossa on vähäinen stressitaso, mutta josta maksetaan kohtuullisen suurta palkkaa. Mukavuudenhaluisille työpaikan ilmapiirillä ei ole suurta merkitystä. He pysyttelevät työpaikalla mielellään omissa oloissaan eivätkä lyhyet työsuhteet ole heille ongelma.

Asiantuntijoiden ja etenijöiden ryhmät ovat suurimmat ja vastaajista noin kaksi kolmasosaa sijoittui jompaankumpaan näistä ryhmistä. Tutkimuksesta selviää, että ihmiset haluavat edetä urallaan asiantuntijatehtäviin, mutta esimiestehtäviä ei koeta yhtä kiinnostavina.

Finanssiala kiinnostaa etenijöitä

Sekä vakuutus- että pankki- ja rahoitusalaalla etenijöiden ryhmä erottui selkeästi muista motivaatioprofiileista. Pankki- ja rahoitusalaalta erittäin kiinnostuneista korkeakouluopiskelijoista 51 prosenttia on motivaatioprofiililtaan etenijöitä. Ammattiin opiskelevilla vastaava luku on 47 prosenttia. Luvut ovat kaikkien alojen keskitasoon verrattuna korkeat.

Vakuutusalan motivaatioprofiilit ovat lähellä pankki- ja rahoitusalan profiileja. Vakuutusalaalta erittäin kiinnostuneista opiskelijoista etenijät ovat suurin ryhmä, johon kuuluu 45 prosenttia korkeakouluopiskelijoista ja 47 prosenttia ammattiin opiskelevista. Muista poiketen vakuutusalan korkeakoulutetut työntekijät on ainoa ryhmä, joka arvostaa asiantuntijuutta enemmän kuin työuralla etenemistä. Heistä 47 prosenttia lukeutuu asiantuntijoihin ja 40 prosenttia etenijöihin.

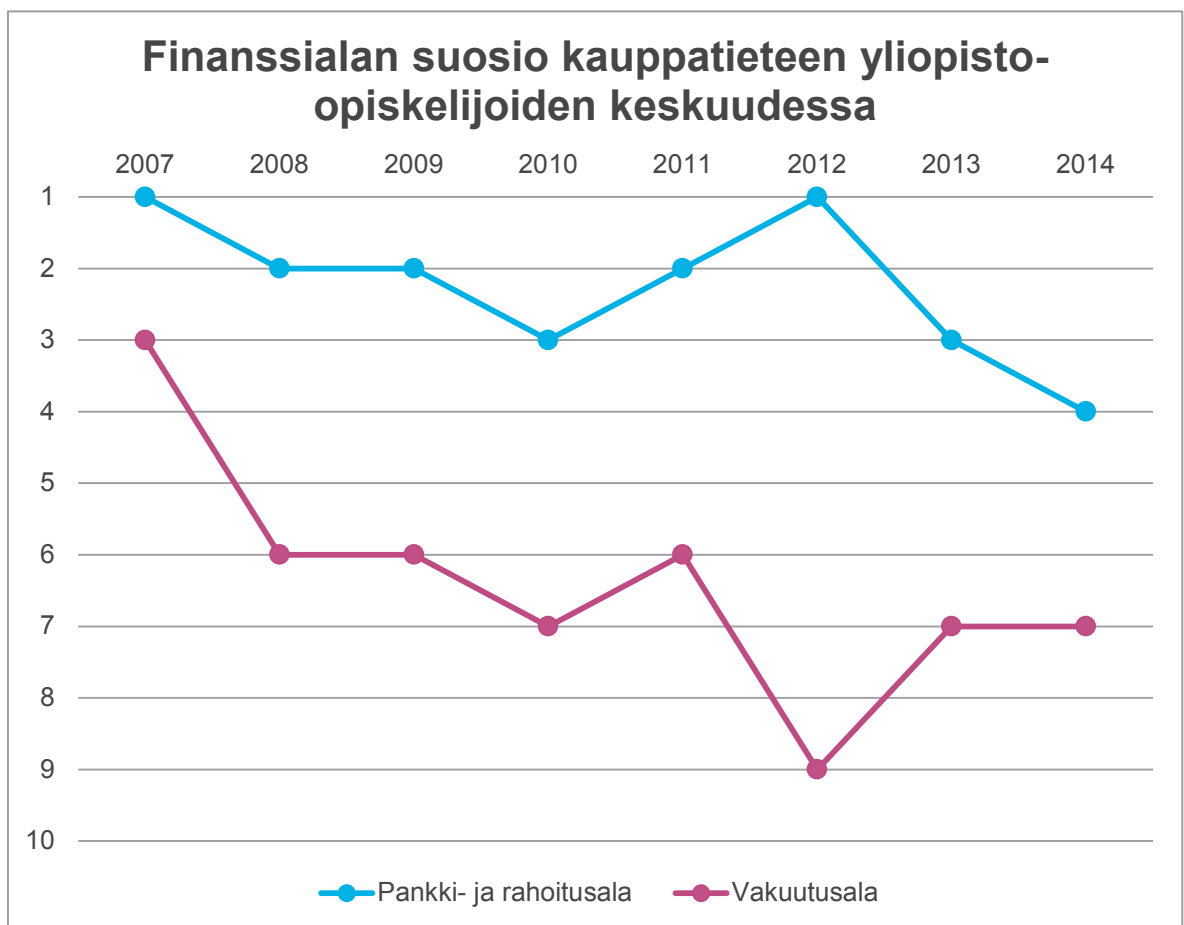
4 Finanssiala houkutteleva työpaikka korkeakouluopiskelijoille

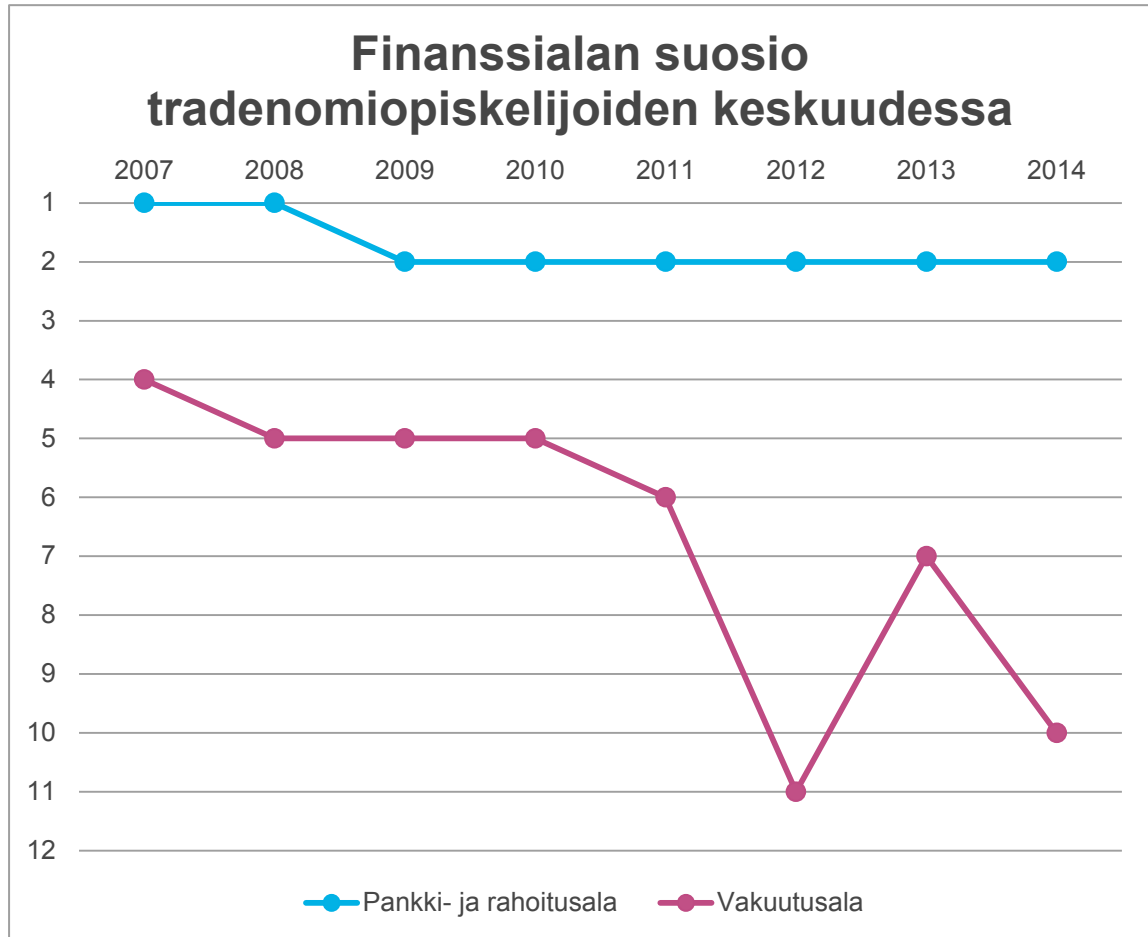
Houkuttelevuus toimialana

Tutkimuksessa kauppätieteen yliopisto-opiskelijoita ja tradenomiopiskelijoita pyydettiin listaamaan eri toimialat näiden kiinnostavuuden perusteella.

Kauppätieteen opiskelijat ovat viime vuosina tasaisesti pitäneet pankki- ja rahoitusala neljän suosituimman alan joukossa. Valittavana oli 34 toimialaa. Vuodesta 2007 lähtien sekä pankki- että vakuutusalan suosio on kuitenkin ollut lievässä laskussa. Vuonna 2014 pankki- ja rahoitusala oli neljänneksi suosituin toimiala kauppätieteen yliopisto-opiskelijoiden keskuudessa. Vakuutusala oli seitsemännellä sijalla, joka vastaa alan sijoittumista viime vuosina. Suosituin ala kauppätieteen opiskelijoiden keskuudessa oli liikkeenjohdon konsultointi.

Tradenomiopiskelijoiden keskuudessa pankki- ja rahoitusala on pysynyt kuuden vuoden ajan tasaisesti toiseksi suosituimpana toimialana. Vakuutusalan suosio on kuitenkin laskenut huomattavasti. Erityisesti neljän viimesimmän vuoden aikana on tapahtunut merkittävä pudotus alan suosiossa. Vuonna 2014 vakuutusala oli kymmenenneksi suosituin ala tradenomiopiskelijoiden keskuudessa. Suosituimpana alana pidettiin kaupan alaa.

Vastaajia pyydettiin laittamaan tutkimuksessa tarkastellut 34 toimialaa järjestykseen kiinnostuksen perusteella.

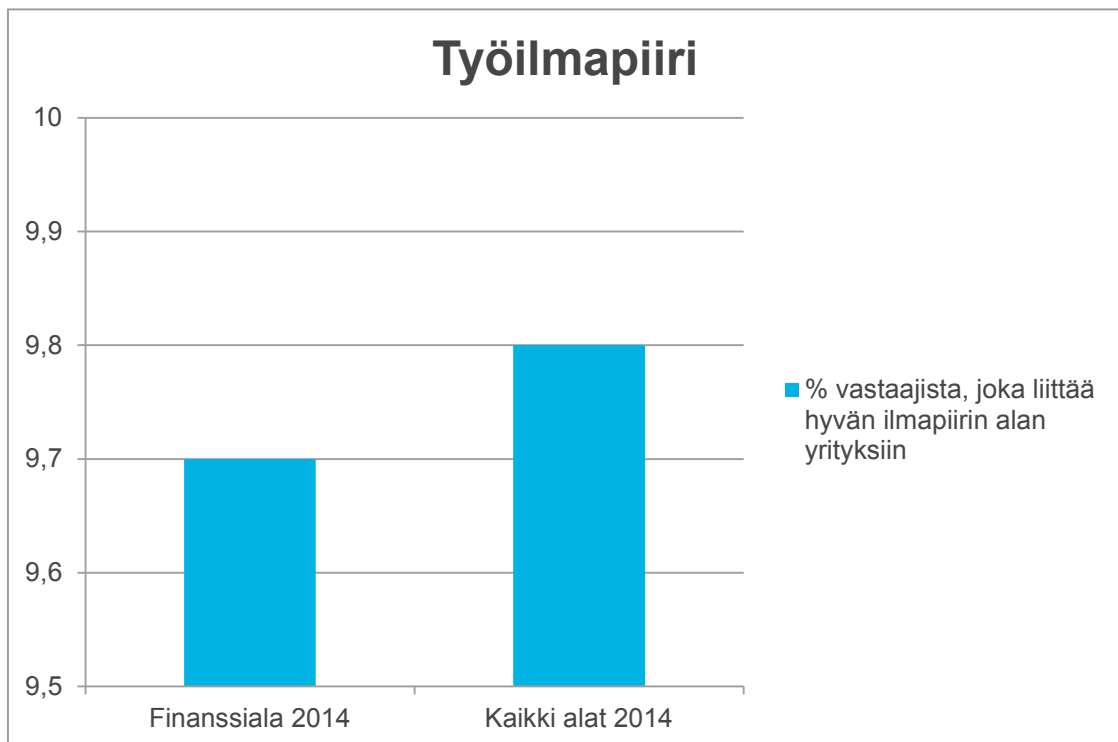
4.1 Keskusteleva ilmapiiri ja yhteinen päätöksenteko tärkeää

Hyvä työilmapiiri on tutkimuksen vastaajien mukaan yksi tärkeimpiä perusteita työpaikan valinnassa. Tutkimuksessa selvitettiin yleisiä käsityksiä eri yritysten ilmapiiristä kysymällä vastaajilta yhdistivätkö he hyvän työilmapiiriin tutkittuihin yrityksiin. Tutkittuja yrityksiä oli 106.

Vastaajat yhdistivät hyvään työilmapiiriin muun muassa yhteisen päätöksenteon ja mahdollisuuden keskustella asioista avoimesti.

Tutkimuksen mukaan hyvä tulos on jos 25 prosenttia vastaajista pitää yrityksen ilmapiiriä hyvänä. Vastaajista kuitenkin vain keskimäärin 9,8 prosenttia liittyy hyvän työilmapiiriin tutkittuihin yrityksiin.

Finanssialalla työilmapiiriä pidetään kohtalaisen tärkeänä, mutta sen merkittävyys työpaikan valinnassa ei ole yhtä keskeistä kuin muilla toimialoilla. Edellisvuoden tutkimukseen verrattuna työilmapiiri pankki- ja vakuutusalanalla on myös laskenut. Keskimäärin 9,7 prosenttia vastaajista yhdisti hyvän työilmapiiriin pankki- ja vakuutusalan yrityksiin vuonna 2014. Vuonna 2013 sama luku oli 11 prosenttia.

4.2 Hyvä esimiestyö kytköksissä työssä jaksamiseen

Esimiestyöllä on suuri merkitys työhyvinvoinnin ja työilmapiirin kannalta. Tutkimuksesta selviää, että esimiestyöllä ja työssä jaksamisella on suora yhteys. Mitä paremmaksi alan esimiestyö koetaan, sitä parempaa on myös työssä jaksaminen. Jos työssä jaksaminen on heikkoa, työntekijät pitävät silmällä uusia työmahdollisuuksia ja harkitsevat työn vaihtoa muita useammin.

Tutkimuksessa vastaajia pyydettiin arvioimaan esimiestyötä ja työssä jaksamista asteikolla erittäin hyvä, melko hyvä, melko huono ja erittäin huono. 35 prosenttia kaikista vastaajista arvioi esimiestyön olevan erittäin hyvää ja 67 prosenttia piti esimiestyötä joko erittäin tai melko hyvänä. Työssä jaksamisen koettiin hieman parempana, sillä 44 prosenttia vastaajista arvioi jaksavansa erittäin hyvin ja 76 prosenttia melko tai erittäin hyvin.

Hyvään esimiestyöhön liitetään erityisesti sujuva viestintä ja esimiehen toivotaan olevan ajan tasalla työntekijöiden haasteista ja tehtävistä. Hyvä esimies on myös oikeudenmukainen ja luo selkeät pelisäännöt, joiden mukaan toimitaan. Esimiestyön lisäksi työssä jaksamiseen vaikuttavat muun muassa palautteen saanti, tehtävien haasteellisuus, stressi, työpaikan ilmapiiri sekä oikeudenmukainen työnjako.

Vakuutusalan esimiestyö arvostettua

Erityisesti vakuutusalan esimiestyö on tutkimuksen parhaimpia ja sijoittuu kaikista tutkituista aloista toiseksi. 79 prosenttia vakuutusalan vastaajista piti alan esimiestyötä melko tai erittäin hyvänä. Tämä näkyy myös työssä jaksamisessa, jossa vakuutusala sijoittuu myös toiseksi. 87 prosenttia vakuutusalan vastaajista jaksoi erittäin tai melko hyvin työssään, joista 56 prosenttia ilmoitti jaksavansa erittäin hyvin.

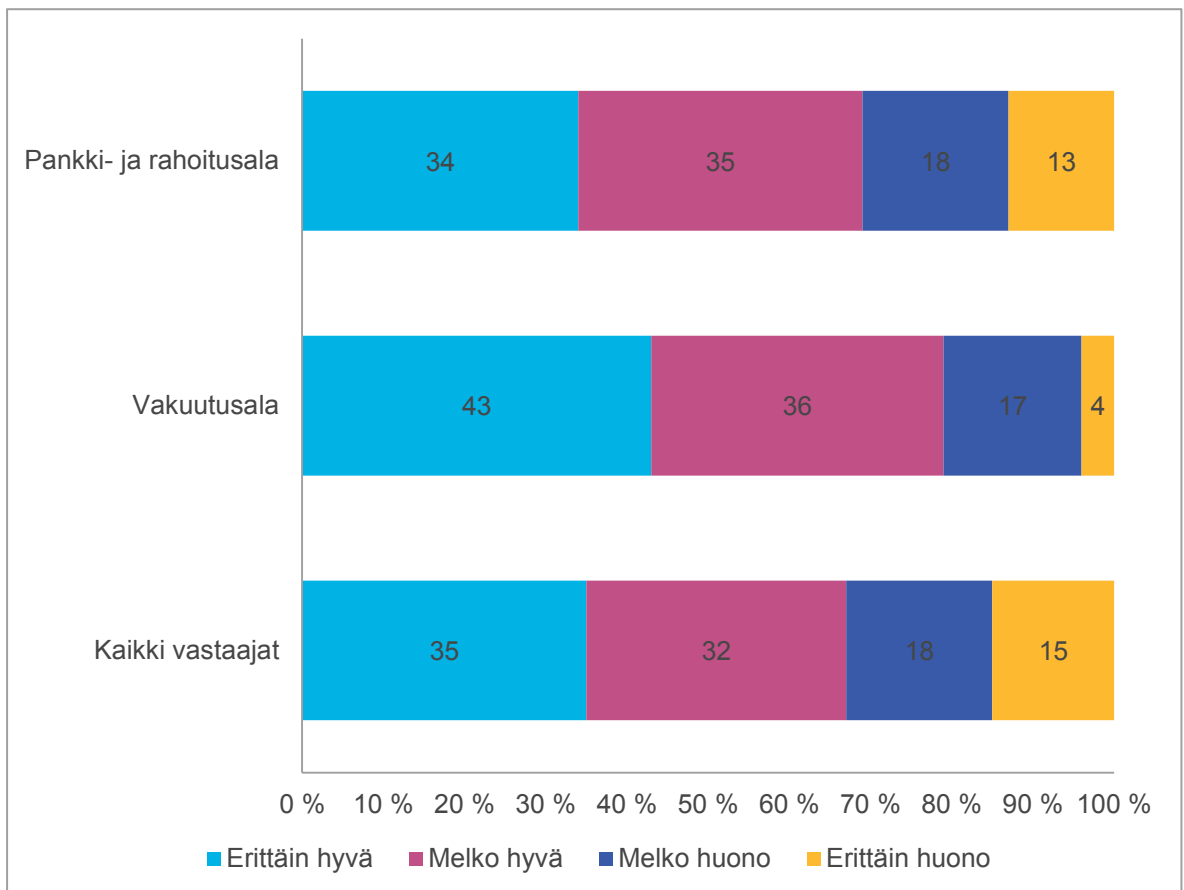
Pankki- ja rahoitusalan esimiestyö on myös hieman keskitasoa parempaa. Vastaajista 69 prosenttia koki alan esimiestyön olevan melko tai erittäin hyvää. Työssä jaksaminen alalla oli kuitenkin hieman heikompaa. 72 prosenttia vastaajista jaksoi työssään melko tai erittäin hyvin, kun vastaava luku vakuutuspuolella oli 87 prosenttia.

”Työpaikallani esimiestyö on keskustelevaa ja ihmislähtöistä ja pidän tästä tavasta toimia. Työssämme myös mitataan tuloksia työajan sijaan joka on mielestäni nykypäivää alalla, jossa tehdään ajatustyötä.”

-Rahoitusalan työntekijä

Miten arvioisit esimiestyötä nykyisessä työpaikassasi?

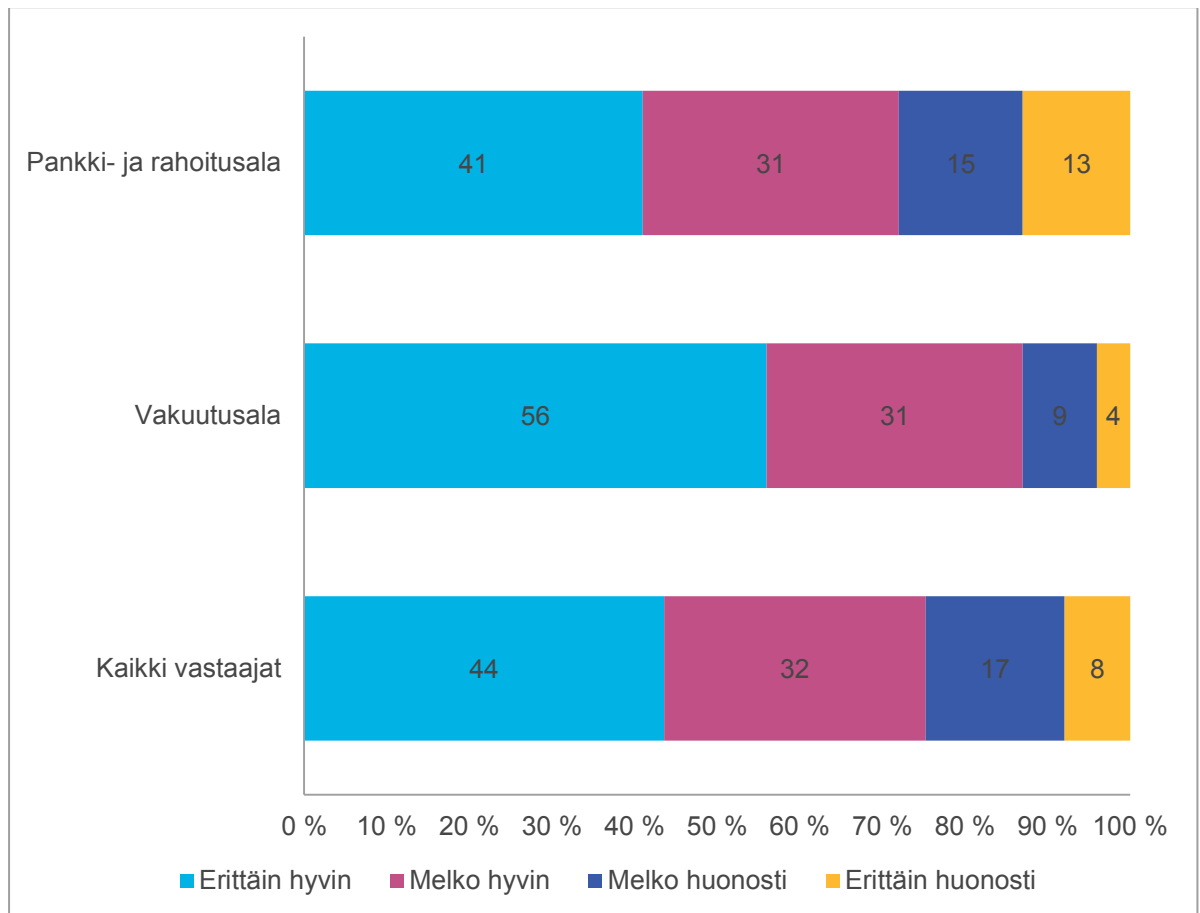

"Esimieheni antaa minulle tilaa ja mahdollisuuksia tehdä itsenäisiä ratkaisuja, mutta samalla tukea tarvittaessa. Hän sparraa asioista kanssani, haastaa sopivasti mukavuusalueen reunoille ja on kaiken lisäksi fiksu, inhimillinen ja mukava."

-Vakuutusalan työntekijä

Jaksan työssäni...

5 Työn merkityksellisyys tärkeäksi valintaperusteeksi

Työelämän pitkän ajan trendeistä erityisesti työn merkityksellisyys on korostunut viime vuosina. Työn merkityksellisyyden arvostaminen on kasvanut tasaisesti ja yli 60 prosenttia vastaajista pitää sitä tärkeämpänä kuin korkeaa palkkaa. Työn merkityksellisyyden keskeisyys myös lisääntyy iän myötä.

Pitkän ajan trendeistä erottuu myös hyvän työilmapiirin kasvava merkitys. Työntekijät arvostavat erityisesti keskustelevaa ja avointa työyhteisöä, jossa asioista päätetään yhdessä.

Tuore ilmiö, joka tulee ilmi tämän vuoden tutkimuksesta on ihmisten negatiivinen asenne työtä ja työnantajia kohtaan. Epävarmuus näkyy muun muassa halukkuutena etsiä uusia töitä ja jopa 66 prosenttia vastaajista pitävänsä silmällä uusia työmahdollisuuksia. Osasyynä ovat muun muassa monella alalla käytävät yt-neuvottelut.

Pankki- ja rahoitusala kiinnostaa etenijöitä

Pankki- ja rahoitusalaasta erityisesti kiinnostuneet ovat suurimmaksi osaksi etenijä-tyyppiä, jotka arvostavat korkeaa statusta ja asemaa.

Työpaikan valinnassa he painottavat hyvää palkkaa ja urakehitysmahdollisuuksia. Työn merkityksellisyydellä ja ilmapiirillä on pienempi merkitys kuin muiden vastaajien keskuudessa.

Työilmapiiriä pankkialalla pidetään hieman keskitasoa huonompana ja se on myös laskenut edellisvuodesta.

Esimiestyö on kohtalaisen hyvää, mutta työssä jaksaminen on hieman keskimääräistä huonompaa.

Vakuutuslalla hyvää esimiestyötä

Vakuutuslalla kiinnostuneet ovat motivaatioprofiililtaan pankki- ja rahoituslalla kiinnostuneiden tapaan enimmäkseen etenijöitä. Tärkeäksi koetaan hyvä palkka, arvostus ja mahdollisuudet edetä esimiestehtäviin.

Hyvän palkkauksen lisäksi myös varmuus työsuhteen jatkuvuudesta ja työilmapiiri sijoittuvat kolmen tärkeimmän valintakriteerin joukkoon. Hyvää työilmapiiriä kuitenkin pidetään selvästi vähemmän tärkeänä kuin muilla aloilla.

Erityisen positiivista on näkemys vakuutuslalla esimiestyöstä, joka sijoittuu tutkimuksessa toiseksi. Myös työhyvinvointi on vakuutuslalla tutkimuksen parhaimpien joukossa.